

Szathmári István

AZ EX

Céklalevest főzött nekem a kedvesem, uram, aki már nem is volt az, mégis azt mondta, gyere el, beszéljessünk és együnk, eszegezzünk kicsit, egész nap a várost járta, hogy céklát vehessen, kimegy a divatból, mondta, elúriasodik a világ, pedig én hogy szeretem, még az oroszoknál szoktam rá, igen, ahol vezettem az ide látogatókat, kalauzoltam a kíváncsi, de mindig fáradt sereget, csoportot, hogy utána beüljünk egy céklalevesre, majd később vodkával hűsítsük a szánkát, én még soha annyi vodkát nem ittam, mint akkor, így az én volt kedvesem, kora reggel keltem, uram, nem volt kedvem az egészhez, zörögtek az ablakkeretben az üvegek, telet átvészelt leveleket sodort magával a szél, még esni is eshet, konstatáltam, és legszívesebben visszabújtam volna az ágyba, de hát megígértem, uram, az utcán, a sarkon, a pici presszóban majd megiszom egy felest, így is lett, persze, kissé feldobott, könnyebb lett nekem, az uszodába kellett mennem, oda invitált engem, kezdjük ott az egészet, legyen ez a start, ússzunk, ússzunk együtt, egymás mellett a medencében, megborzongtam, ha a vízre gondoltam, a hideg, hűvös öltözőre, a csúszós, sikamlós kőre, ezt azért mégse, döntöttem el férfiasan, meglepett a határozottságom, már-már csodálkoztam, igen, sokáig játszadozott velem, de ezt nem vállalta fel, ez a szerelem, édes, mondogatta, és mosolygott hozzá, és sokszor nem mertem átgondolni, mit is csinálnék hirtelen, keserű lett a szám, olyan, mint gyermekkorom barna üveges szirupja, a megszerethetetlen gyógyszer, mézesnek indult, de utána hányni lett volna kedvem, annyira rossz volt, elviselhetetlen, az uszoda előtt egy pillanatra arra gondoltam, bemenjek-e egyáltalán, ki-be járkáltak az emberek, percenként csapódott az ajtó és jött ki a gőz, tódult, az arcok elmosódtak, akárha valami örök ködben, homályban leledztek volna, a feles kevésnek bizonyult, mégis betoltam, -tuszkoltam magam, a pára itt már koncentráltabb volt, sokáig nem láttam semmit, olyan időtlenül álltam ebben a világban, nem is tudom, meddig, mikor megpillantottam az öltöző előtt, úszósapka volt a fején, de a tincsek ki-kibuktak belőle, az egyik, a legkitartóbb a vizes vállára tapadt. Megértette, nem megyek úszni, és míg várakoztam rá, úszóköpenyes nők és férfiak sűrögtek-forogtak a hallban, és mindenütt az a szúrós, kénes illat. Fokozatosan öntött el a meleg, vastag szálú, valahol

a bérces Balkánon szótt pulóverem iszonyatosan szúrni kezdett, a durva anyag nem engedett engem, ha magamat bántani, kínozni volt kedvem, arról fantáziáltam, negyvenfokos melegben a teljesen leizzadt testemre húzom és úgy megyek, haladok, mint valami középkori szerzetes, aki a testet öli, hogy a lélek viruljon.

Már a haját szárította ott előttem. Csíkos törülközővel dörzsölgette, és néha felém fordult.

Kint ő mutatta, merre menjünk. Számomra teljesen ismeretlen környék. Kihalt utcák, lestrapált parkok, játszóterek. Fázós gyerekek a bokrok tövében. Meg durcás arcú felnőttek odébb. Mentünk egymás mellett, kezében táska a fürdés, az úszás rekvizitumaival. Később a vállára dobta és mesélt, mintha semmi se történt volna, akárha tegnap váltunk volna el, hogy ma újból együtt lehessünk és menjünk ezen a kietlen vidéken, már majdnem kiértünk a városból, füves, göröngyös területek következtek, apró dombok, félig kiszáradt fák meg valami romos épület, hallgatsz, mondta, és megfogta a kezem, nem válaszoltam, pedig a válasz már évek óta megvolt, oly sokszor fogalmaztam, csiszoltam, dolgoztam rajta, de nem sikeredett kimondani, igen, mi végre is tettem volna, uram, etetett engem, mint én a halakat gyerekkoromban, beetésnek mondtuk, gondolom, szinte elszédültek az örömtől, belebolondultak, hogy utána kifogjuk őket, és a tányérra tegyük mindet ropogósra sütve. Jöttek velünk szemben, kutya követte a párt, odaszaladt hozzánk, szaglászott az állat, neki is volt régen, szerettem is kicsit, nem kérdeztem, megvan-e még, igen, olyan senki földjén levés érzésem volt, vártam, hogy történjék valami, essen az eső, vagy legyenek villámok, de csak készülődött minden, és mintha ezt nem akarta volna észrevenni, csak mesélt, mesélt, hogy most kivel kavár a férje, kit döntöget hátra, és hogy utána milyen szépen tud nézni rá azokkal a világoskék szemekkel, annyira, hogy neki is lenne hozzá kedve, és néha össze is jön, igen, évek óta ez van, mondja, és akkor számolni kezdtem az éveket, és újból előntött a meleg, kivert a verejték, és a pulóver, a vastag szálú balkáni darab újfent akcióba lépett kegyetlenül. Elengedte a kezem és fölfelé nézett, ahol egymást hajkurászták a sötét és még sötétebb fellegek. Cseperegni kezdett, majd elállt hamar.

Még hallani lehetett a továbbállt állat izgatott ugatását.

Egy dombra másztunk fel. Akkor még bírta a lábam, uram. A fű nedves volt, a talaj sáros, latyakos. Ott ment előttem, fölöttem, akár meg is tolhattam volna, de nem akartam, uram, vagy nem mertem, mérészeltem, igen, mert azért szép idők is voltak, a tengerpart homokja,

meg ahogy a hajamba túrt, de utána mindig jött valami, valami, ami több volt, mint kijózanodás, hideg, jéghideg zuhany a forróság közepén, ami nagyon sokáig tart. Mint a zarándok házánál, durva pokróccal letakarva az ágyon, reménnyel teli, de annyira, de annyira másfelé nyomul, hogy hajnalban véres szemekkel nézek ki a foltos ablakon, és még láthatom az aransárga hold gyengülő holdudvarát. Akár az örökkévalóság, uram. Nem múlik. Nem akar. Csúszkáltam a sárban. Ő ért fel elsőnek a csúcsra. Nevetve integetett felém. Már-már kétségbeesetten kapkodtam a levegőt.

Egy kidőlt, korhadt fatörzsre ültünk, közelünkben egy kuncogó, fiatal pár bicskával ágakat faragott. Az ex hirtelen kivette táskájából rózsaszín úszósapkáját és a fejére húzta, annyira párás a levegő, mondta, bólintottam, hisz igaza volt. Egy darabban vagyunk, gondoltam. Mi lehet a címe. A szomszédból a lány felkiáltott, hogy kész van, megvan az, amit kifaragott az ágból, és fölmutatta nekünk. Nem tudtam ki-venni, mi az, de azért örültem én is. Már amennyire képes voltam rá. Szép volt a lány. Jó lett volna együtt faragni vele. Vagy egészen mást csinálni, igen. Egyszer stoppolás közben megállt egy középkorú pár. Mikor kiszálltunk a kocsiból, azt mondták, ők is jönnek. Igyunk meg közösen valamit. Strandidő volt, közelben a víz. Menjünk utána fürödni, így a nő, és a párjára nézett, aki mint kiderült, rendőr volt. Százados. Ő bólintott, és pödrött egyet a bajszán. Akárha valami régi, rossz filmben lettünk volna. Mennünk kell, mondtam, és hátra se néztünk. Sohase beszélünk erről. Hideg volt a víz. Az uszodában. De ha már elmentem, és ha már nem jöttél előbb, azért is maradtam, mondta, az öltözőben alig pár ember, még a medencében is, mégis úgy tűnt, valaki követ a tekintetével, vizslat, vagy csak egyszerűen kíváncsi rám. Akaratlanul is szerepet játszottam, szerepeltem, és amikor rájöttem, nem volt teher. Még akkor sem, amikor anyaszült meztelenül álltam az öltöző csontszínű szekrénye előtt. És rám nézett végre. Nem is tudom, mikor láttalak ruha nélkül, mondtam, és tényleg gondolkodnom kellett, talán a tengeren, a panzióban, ahol mellettünk albán férfiak laktak, izmos testüket, szőrös mellüket állandóan krémekkel kengették, és úgy néztek át hozzánk a teraszra, hangosan beszéltek egymással, nő, asszony nem volt velük, vizespohárból itták a Szkender béget, reménykedtem, megkínálnak minket, de azt hiszem, eszükbe se jutott. Jólesett a tengerre gondolni, és egy pillanatra, kettőre úgy tűnt, minden a régi, pontosan annak egy ritka, önfeledt szelete, ami nem múlhat el, mikor hirtelen kirántotta a pénztárcáját a zsebéből, idegesen szétnyi-

totta, láttam, kicsi színes fénykép van benne az egyik felén, kotorászott a rekeszekben, most már ráérősen, igen, közben hümmögött, magával beszélt, matatott ott előttem, és akkor, szemlátomást megkönnyebbülve, kihúzott egy ezüstbe csomagolt óvszert, megvan, mondta, és hal-kan felnevetett. A fiú és a lány feltápáskodott, és a faragványaikkal az apró erdő felé vették az irányt, amerre majd mi is indultunk később. Döbbsen néztem a tárgyat, ami csillogott a párás, nedves, ködös idő dacára. Fogalmam se volt, hogyan lehetséges ez. Hát igen, vannak még csodák, uram.

Felálltam, és jött ő is. Csenevész, kölyök fák között bandukoltunk, narancsszínű sálja kibomlott teljesen. Vizes volt a föld, cipőnk le-le-ragadt, valami furcsa hangokat, -foszlányokat hozott a szél. Fázni kezdtem, szinte vacogtam, uram. Egy régi, de felújított kastélyszerű étterembe mentünk, már nagyon kívántam az italt. Azonban luxus uralt mindent, csak valami lötyyre futotta, uram, egy nagy család ült a szomszéd asztalnál, az egyik gyerek nyáladzott, a többi összevissza rohanguált a tágas teremben, be-bebújtak az asztalok alá, onnan szölon-gatták egymást, a szülők nevetgeltek, jól érezték magukat, az exem, nem tudom, miért, odament a nyáladzó kislányhoz, megsimogatta a vörös, gondosan fésült haját, mire ő a volt barátnőm kezéhez kapott, és belevájta körmeit a csukló fölötti részbe, a szülők és a többiek oda se néztek, a távoli sarokban indián táncot lejtettek a nagyobbacska lányok, felálltam, -pattantam inkább, de olyan ügyetlenül, hogy leesett és darabokra tört a lötyyöt tartalmazó csicsás kristálykancsó, ekkor kellett volna otthagyni az egészet, kirohanni a szárnyas ajtón és futni a füves úton a város felé, nem törődve semmivel, érezni azt, hogy szabad vagyok újból. Teljesen az. De nem csináltam ezt. Zavartan vártam, hogy elvigye a pincér az üvegdarabokat. Üzemi baleset, mondta, és rám kacsintott. Megfogtam a kezét, az exemét, és húztam kifelé, a felhők alacsonyan szálltak, nem szóltunk egymáshoz, teljesen üres volt a táj, a műút felé mentünk, buszmegállót kerestem, és már jött is a gép, berregett, szinte hörgött, az anyád, mondta a sofőr már odabent, és nyomta a pedált. Fák, bokrok futottak mellettünk, majd kaszárnyaszerű épületek. Már esett. A férfi szemben állt velünk, elegáns kabátban, piros sállal a nyaka körül, először ő nézett, majd az ex, közben zötykölődött, fuldokolt a busz, picit elhúzta a volt kedves a száját, a férfi arcán ekkor átfutott egy halvány mosoly, tágra nyílt szemekkel követtem mindezt, a játékot, azt, hogy hogyan állnak rá egymásra ők ketten, igen, ajtók csapódtak ki, majd záródtak hangosan, a sofőr anyázott szorgalmasan,

ki akartam nézni, de nem lehetett, rátapadtam arra, ami fájt, és ennek nem örültem, uram, valóban nem. Leszálltunk, mentem előre. Nem akartam tudni, intenek-e.

A lakásban hideg fogadott. És nem terjengett a cékla illata. A vörös macska még megvolt. Csak a szőre kopott meg kissé. Nyűgösködött. Kibújt a kezeim közül. A bor, amit az ex töltött, túlságosan édes volt, de azért kívántam nagyon. A nagyfotelbe ültem, és bámultam a súlyos, mélybordó függönyöket az ablakon. Alig lehetett négy. A szomszéd lakásból zene szűrődött át. A fejünk fölött kutyák ugattak. Jöhetsz, mondta az ex, tálalva van. Mentem a tágas konyhába, gőzölgött az asztalon a leves, mertem a tányérba, belenéztem, néztem, akár egy adag vér, gondoltam, cékladarabok úszkáltak benne, lökdöstem őket a kanállal, a forróságra, ami előntött, nem reagáltam, mert tudtam, hamarosan odakinn leszek, megyek az utcán, és hallgatom, hogyan kongnak a lépteim.

Híd, 2015/5.